

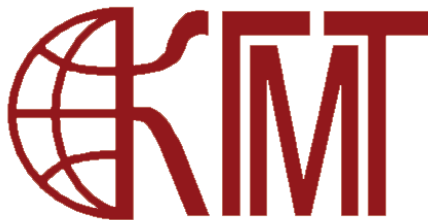

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної конференції

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму
Чернівецький відділ Українського географічного товариства
Чернівецька обласна рада

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної конференції

Чернівці
16 травня 2023 р.

Редакційна колегія

Роман Петришин – ректор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор математичних наук, професор (голова); **Мирослав За-ячук** – декан географічного факультету, доктор географічних наук (заступник голови); **Олександр Король** – завідувач кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук (заступник голови); **Жанна Бучко** – доцент кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук (відповідальний секретар); **Яна Поп'юк** – заступниця декана географічного факультету з наукової роботи, міжнародної та інформаційної політики, кандидат географічних наук; **Петро Брижак** – начальник відділу супроводу реформ та аудиту місцевих програм виконавчого апарату Чернівецької обласної ради; **Клавдія Кілінська** – професор кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук.

Сучасні виклики та трансформації туризму на шляху євроінтеграції: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-річчю утворення кафедри географії та менеджменту туризму Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 16 травня 2023 року: електронний варіант. – Чернівці: ЧНУ, 2003, 104 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики та трансформації туризму на шляху євроінтеграції», що відбулася 16 травня 2023 р. на базі кафедри географії та менеджменту туризму Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Наукові праці презентують шість тематичних напрямів – міжнародний туризм; рекреаційно-туристичне природокористування; спеціалізовані види туризму; регіональні аспекти організації туризму; освіта в галузі туризму; перспективи розвитку туризму й рекреації в повоєнний період.

Для науковців та здобувачів освіти туристичних, географічних, економічних спеціальностей та всіх, хто зацікавлений у розвитку туристичної галузі.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

Зміст

<i>Олександр КОРОЛЬ, Жанна БУЧКО</i> ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ГЕОГРАФІЇ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИЗМУ ТА СТАНОВЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТУРИЗМ	7
<i>Ольга ЛЮБИЦЕВА</i> ОСВІТНЄ І НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	11
<i>Анна ЧАПЛІНСЬКА, Павел ЧАПЛІНСЬКІ</i> ВИЗНАЧЕННЯ РЕСУРСІВ, ПОТЕНЦІАЛУ ТА КАПІТАЛУ ЕТНІЧНОГО РЕГІОНУ ЯК ОСНОВИ ДЛЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	14
<i>Дар'я ГУРОВА, Валентина ЗАЙЦЕВА</i> ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ У 2023 РОЦІ	18
<i>Юрій ЗІНЬКО, Марта МАЛЬСЬКА, Володимир БІЛАНЮК, Юрій АНДРЕЙЧУК, Оксана ШЕВЧУК</i> ПРОЕКТ ШЛЯХУ «ПЕРША УГОРСЬКО-ГАЛИЦЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ» В СИСТЕМІ ТРАНСКОРДОННОЇ ТУРИСТИЧНОЇ МЕРЕЖІ	21
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ	
<i>Наталія АНІПКО, Марія ДЖУРА</i> ЕКСКАРСІЙНІ ТУРИ В ЄВРОПУ: ПРОПОЗИЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ОПЕ- РАТОРІВ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ В ПЕРІОД ВІЙНИ	24
<i>Світлана ГРЕСЬ-ЄВРЕЙНОВА, Ірина КРАВЧЕНКО</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУ- РИСТИЧНОГО РИНКУ	27
<i>Ігор СМІРНОВ, Ольга ЛЮБИЦЕВА</i> ТУРИЗМ У СТИЛІ «РЕГІ»	29
<i>Наталія АНІПКО, Тетяна БОЙЧУК</i> ПРОПОЗИЦІЇ ТУРОПЕРАТОРІВ ПО ЕКЗОТИЧНИХ КРАЇНАХ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ У 2023 РОЦІ	34
<i>Ігор СМІРНОВ, Ольга ЛЮБИЦЕВА</i> БІБЛІЙНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ	37
<i>Дар'я МАМОТЕНКО</i> ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ КРАЇН СВІТУ	43
<i>Оксана СМІИК, Лєна ПАТРА</i> СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕ- ЗВИЧАЙНИХ ГОТЕЛІВ ЄВРОПИ	46

<i>Оксана ЗАЯЧУК, Анастасія ТАЛАВЕРА</i> ДІЯЛЬНІСТЬ ЛОУКОСТ-АВІАКОМПАНІЙ НА РИНКУ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ЄВРОПИ	49
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	
<i>Клавдія КІЛІНСЬКА</i> РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: ТЕОРЕ- ТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ	53
<i>В'ячеслав ЯВКІН, Антон МЕЛЬНИК, Ксенія СЛОБОДЯН</i> ГЕОРИЗИКИ РЕКРЕАЦІЙНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В КАРПАТАХ	56
<i>Ігор КУЗИК, Олег СКОЦЕЛЯС</i> ОЦІНКА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЄМНОСТІ БЛАКИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	58
<i>Оксана КРУПА, Юлія БОРУЦЬКА</i> УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИКОРИСТАННЯМ ТУРИСТИЧНО- РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	61
<i>Віталій ІВАНУНІК, Ірина ЛЕГУНЯК</i> ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ	64
СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ	
<i>Оксана СМИК, Олександра ГЕОРГІЙЧУК</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ В ГО- ТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	66
<i>Сергій КОЛОДІЙ, Антоніна ЗАРУБІНА</i> ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ОРИ- ЄНТУВАННЯ	69
РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ	
<i>Клавдія КІЛІНСЬКА, Оксана СМИК</i> СУЧАСНІ ВИКЛИКИ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ В КАРПАТО-ПОДІЛЬ- СЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	71
<i>Вікторія ПАЦЮК, Надія ГУСАРЧЕНКО</i> РОЛЬ ЛОКАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ (НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТИЧНОГО ЦЕНТРУ «КРИВБАСТУР»)	74
<i>Олександр КОРОЛЬ</i> РЕЗИДЕНЦІЯ МИТРОПОЛИТІВ БУКОВИНИ І ДАЛМАЦІЇ: ВИКОРИС- ТАННЯ В ТУРИЗМІ ТА ПРОБЛЕМИ ПРОСУВАННЯ	77
<i>Ольга ДЕМЧУК, Ірина ЄРКО</i> АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИ- КА КОЛЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ РОЗМІЩУВАННЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБ- ЛАСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	79

Кузик І. Р., Скоцеляс О. В.

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна

ОЦІНКА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЄМНОСТІ БЛАКИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Природно-рекреаційні ресурси міст охоплюють території природно привабливі, які за властивостями природного середовища, призначенням і станом ландшафтів можна розглядати як потенційні ресурси рекреації та оздоровлення. Вони виконують важливі функції із відновлення фізичних і психічних сил, контакту з природою для мешканців міста шляхом зміни середовища перебування, спортивних і рекреаційних занять, піших і велосипедних мандрівок. Насамперед, це стосується територій, які розташовані поблизу водних об'єктів (річок, озер, водосховищ, ставків тощо) [1].

В організації відпочинку особлива роль належить водним об'єктам. Саме на берегах водойм розміщуються відпочинково-рекреаційні комплекси, які використовують для пляжного, сімейного відпочинку, купання у літню пору, водного спорту та рибальства [1]. Водні ресурси є надзвичайно важливою невід'ємною складовою природних рекреаційних ресурсів території. Яскравим підтвердженням цього є дані соціологічних досліджень, які свідчать, що відпочинку біля води надають перевагу до 65 % населення міст [2, с. 339].

У випадку якщо водні об'єкти, виконують рекреаційні функції, використовуються для купання та відпочинку, розраховується їх екологічно допустима рекреаційна ємність. Визначення величини екологічно допустимої рекреаційної місткості відпочиваючих на водних комплексах проводиться за формулою: $W_o = (S_o / N_n) \times K_n$, де W_o – екологічно допустима місткість водного об'єкту, осіб; S_o – площа водойми, га; N_n – нормативний коефіцієнт навантаження (0,02 га/особу); K_n – понижуючий коефіцієнт навантаження на водний об'єкт (0,2) [3].

До блакитної інфраструктури міст Тернопільської області, яку можна використовувати із рекреаційною метою, ми віднесли озера, ставки та штучні водосховища. Аналіз структури земельних угідь міських населених пунктів Тернопільщини показав, що на досліджуваних територіях озера відсутні, тому при визначенні рекреаційної ємності водойм ми враховували лише ставки та водосховища (табл. 1).

Таблиця 1

Блакитна інфраструктура міст Тернопільської області

Місто	Ставки, га	Водосховища, га	Загальна площа водойм, га	Рекреаційна ємність водойм, осіб
Бережани	-	252,6	252,6	2526
Борщів	6,4	-	6,4	64
Бучач	5,5	-	5,5	55
Копичинці	2,0	8,0	10,0	100
Хоростків	127,3	-	127,3	1273
Збараж	-	22,8	22,8	228
Зборів	62,3	-	62,3	623
Монастириська	15,0	-	15,0	150
Скалат	35,7	-	35,7	357
Підгайці	8,0	-	8,0	80
Теребовля	-	21,4	21,4	214
Тернопіль	20,7	300,0	320,7	3207
Чортків	9,3	-	9,3	93

Аналіз водного фонду міст Тернопільщини показав, що у Заліщиках, Кременці та Почаєві водойми відсутні. У цих населених пунктах землі під водою зайняті лише природними водотоками (річками та струмками). Найбільше земель блакитної інфраструктури є у містах Тернопіль, Бережани та Хоростків, за рахунок водосховищ які створено у цих населених пунктах. Відповідно найвищою рекреаційною ємністю характеризуються водойми міст Тернопіль – 3207 осіб, Бережани – 2526 осіб та Хоростків – 1273 особи. Найменше ставок і водосховищ, а відповідно і найнижча рекреаційна ємність блакитної інфраструктури у Бучачі, Борщові, Підгайцях та Чорткові.

Згідно науково обґрунтованих норм, у «піковий» період, 40 % населення міста потребують рекреаційних територій для відпочинку та оздоровлення. В країнах помірному клімату із цих 40 % міського населення 75 % проводять короточасний відпочинок у лісі, 25 % – біля води. Тобто, у країнах помірному клімату, мінімум 10 % населення міста повинно мати можливість одночасного відпочинку на воді [3].

Відповідно до розрахованої рекреаційної ємності (табл. 1) блакитної інфраструктури міст Тернопільщини, найбільш забезпеченими можливістю відпочинку біля води є мешканці Хоросткова (17,3 % населення),

Бережан (14 %) та Зборова (10 %). Менше 1% населення міст Чортків, Бучач і Борщів (рис. 1) мають можливість одночасно відпочинку на водоймах.

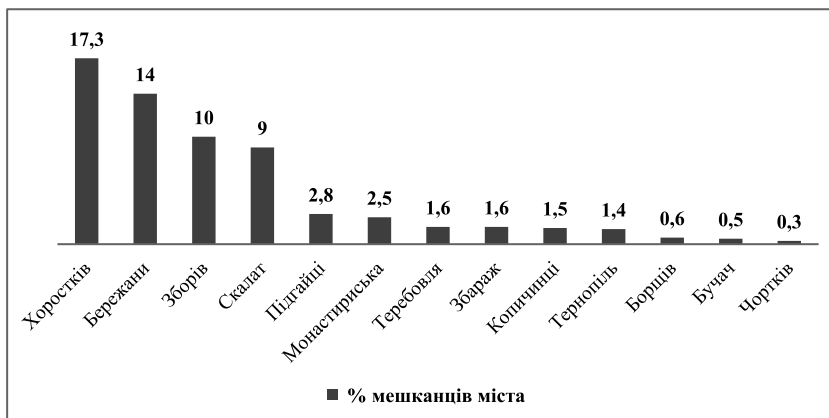

Рис. 1. Забезпеченість можливістю відпочинку на водоймах мешканців міст Тернопільської області

Отож, в ході проведеного дослідження встановлено, що загальна рекреаційна ємність блакитної інфраструктури міст Тернопільської області становить 8970 осіб. Найвищою рекреаційною ємністю характеризуються водойми міст Тернопіль, Бережани і Хоростків. Водночас забезпеченість населення можливістю відпочинку на водоймах найвища у містах Хоростків, Бережани і Зборів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біла Т. Аналіз природно-рекреаційного потенціалу приміської зони Львова. Вісник Львівського ун-ту. Серія географічна. 2013. Вип. 46. С. 28-36.
2. Природні умови та ресурси Тернопільщини. За заг. ред. М.Я. Сивого, Л.П. Царика. Тернопіль: ТзОВ: «Терно-граф», 2011. 512 с.
3. Районная планировка. Под ред. В.В. Владимірова. 1986. 325 с.